

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің Ш. Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институтымен және "Мемлекет тарихы институты" мемлекеттік мекемесімен шығармашылық байланыста шығарылады

АЗАК

№3 (142), 2016

ғылыми-әдістемелік журнал

ТАРИХЫ

Болат САЙЛАН,

ҚазҰУ-дың тарих, археология және этнология факультетінің профессоры, тарих ғылымдарының докторы, Ауган соғысының ардагері, журналдың белсенді авторы

E-mail: kaztar62@mail.ru

Тел/факс: 8 (727) 249-27-93

Біздің сайт: Kaztar.kz

Қазақстан Республикасы
Мәдениет, ақпарат және
қоғамдық келісім
министрінің 2002 жылы
3-мамырда тіркеліп,
№2904-Ж куәлік берілген

ҚАЗАҚ ТАРИХЫ

Үш айда екі рет шығатын
республикалық ғылыми-
әдістемелік журнал

Меншік иесі – “Қазақ тарихы” ЖШС

№3 (142),
СӘУІР-МАМЫР
МІЛӘДИ – 2016,
ҚАЗАҚША – МЕШІН ЖЫЛЫ
1993 жылдың шілдесі
айынан бастап шығады

БАС РЕДАКТОР –
Әбділдабек САЛЫҚБАЙ

ЖАУАПТЫ РЕДАКТОР –
Нұргүл ҚАСЫМҚЫЗЫ

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ:

Б.Аяған, Х.Әбжанов, Т.Омарбе-
ков, Ә.Мұқтар – т.ғ.д., проф.;
Д.Сәтбай, С.Сымағұлова, Ұ.Ыс-
мағұлов – т.ғ.д. доц.; Н.Әлімбаев,
А.Жұмаділ, Ж.Әшірбекова,
Д.Салқынбек, Қ.Құнапина –
т.ғ.к., доц.; С.Дүйсенов – п.ғ.к.

С.Әбішқызы – тұңғыш
бас редактор. Б.Матекова –
ұстаз-әдіскер. Д.Игенбаева,
С.Атаниязов, С.Ишебаева,
Ш.Тақмамбетова – озат ұс-
таздар.

Басуға 20.04.2016 ж. жіберілді.

Пішімі 84 x 108^{1/16}.

Шартты б.т. – 4. Офсетті
басылым. Бағасы келісімді.

Таралымы – 2100.

Индекс – 75748.

Тапсырысы –

Редакцияда беттеліп-қатталып,
“Дала-принтте” басылды.

Ғылыми-теориялық мақала
авторлары мәтіннің дискісін
не флэш-касын, орысша, ағыл-
шынша түйін және тарихшы
докторлардың бірінен жазбаша
пікір әкелуге міндетті. Өйт-
кені жарияланымның ғылыми
нақтылығына авторлар мен
рецензенттер жауапты.

Ал ұстаздардың мақала-
сына түйін мен пікір қажет
емес. Олар журналға жазыл-
ған түбіртегінің көшірмесін
салуы тиіс. Авторлардың
байлам-тұжырымдары редак-
ция көзқарасымен сәйкеспейді
де мүмкін. Көшіріп басылса
не пайдаланылса сілтеме жа-
салуы тиіс.

МАЗМҰНЫ

Ғылыми зерттеулер мен деректемелер

Аманжол Күзембайұлы. Тарихшылардың теориялық біліктілігін арттыру...	2
Берік Жұбанышов. Арқадағы қазақтардың көтерілісі.....	4
Сандуғаш Меңлібаева. Көтерілістің тарихнамалық мәселесі.....	6
Т.Ерешева, А.Ерешева. Торғайдағы қозғалыс жетекшілері.....	8
Роман Аймағамбетұлы. Абай мен Ахмет үйлесімділігі.....	9
Мәжит Сабаншиев. Еліне қамқор болған Қожамбет би.....	13
Гүлзағира Өтен. Естеліктер – тарихи дерек көзі.....	18
Гаухар Балғабаева, Айнаш Анасова. «Торғай газеті» – өлке тарихының дерек көзі.....	20
Ердаулет Берлібаев. Мерейтой қарсаңындағы Қазақстан.....	21
Сейдахан Бақторазов. Түркістан өлкесіндегі Кеңес өкіметі.....	23
Кәмила Чатыбекова, Мәдина Сәулембекова. Қазақстан кәсіподақтары.....	26
Сәуле Баймұратова. Қазақтың жер мәселесінің ақиқаты.....	29
Т.Тіленова, М.Рахымжанова. Қазақстандағы жергіліктендіру саясаты.....	31
Галия Сармурзина. Немецкие ученые в Казахстане.....	34
Майра Райымбекова. Қазақстандағы қырғыздар этнодемографиясы.....	36
Хамит Тарақов. Шалкөденің таңбалы тастары.....	37
Айгерім Нұрмұхамет. Аягөз уезіндегі отарлау саясаты.....	38
Қаламқас Сәрсенғалиева. Қазақтың гобелен өнерінің көшбасшысы.....	40
Береке Жұмақаева. Қазақ тарихындағы жыраудың рөлі.....	42

Оқыту. Әдістеме. Тәжірибе.

Г.Қозғамбаева, М.Дәуітбекова. Электрондық құралдардың рөлі.....	44
Жаңыл Мүрәбілдаева. Қазақстандық патриотизмді қалыптастыру.....	47
Бақытханым Жұмағұл. Ерлікке мәңгі тағзым.....	49
Оразбай Жұмағалиев. Тәуелсіздік – қазақтың сан ғасырлық арманы.....	50
Динара Игенбаева. Коучинг сессия жоспары.....	51
Қаныш Садыр. Тарихи-танымдық «Алтын қақпа» ойыны.....	52
Мерген Әбдіров. Орта ғасырлардағы қазақ ойшылдары.....	53
Әлия Шәріпова. Қысқа мерзімді жоспар.....	54
Таңгүл Жанбаева. Ғылым мен білімнің дамуы.....	55
Лариса Қожахметова. Қазақ хандығының құрылуы.....	56
Айымкүл Қасымбекова. Қасым хан (1511-1523 жж.).....	57
Серікбол Сырлыбаев. Тәуекел хан тұсындағы Қазақ хандығы.....	58
Айгүл Қолдаева. Қазақ-Жоңғар соғысы.....	59
Балзинет Әлмешова. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс.....	60
Меңдібек Нұрғалиев. II жалпы қазақ сиезі.....	61
Медет Сайткен. Қазақ хандығының құрылуы.....	62
Айдын Шаймұрат. Болыс Әбдікерім Ережелұлы.....	63
Рамазан Нүсіпов. Тарғыбатайдың переселендері.....	64

ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҚҰРАЛДАРДЫҢ РӨЛІ

және студенттердің танымдық қызметін дамыту

Гүлжан ҚОЗҒАМБАЕВА,
Маржан ДӘУІТБЕКОВА (Дауытбекова),
тарих ғылымдарының кандидаттары,
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың доценттері

Қазақстанда әлемдік білім кеңістігіне енуге бағытталған білім беру жүйесінің жаңаруы мен қалыптасуы жүруде. Оқу-тәрбие үдерісінің педагогикалық теориясы мен практикасында бұл үдеріс едәуір өзгерістермен жүргізіледі. Білім беру парадигмасы ауысуда: басқаша тәсіл, қарым-қатынас, мазмұн, мінез-құлық, педагогикалық менталитет ұсынылуда. Қазақстанның дамуындағы жаңа жағдайлар жоғары кәсіби білім жүйесінің алдына жаңа басымдықтар мен міндеттерді қойып отыр [1]. Ол халықаралық білім беру стандарттарына сай келуді қамтамасыз ету үшін білім беру үдерісін ұйымдастыру мен мазмұнына жаңа шешімдер жасауды талап етеді.

Жоғары білімді дамытудың негізгі үдерісі мамандар даярлау сапасын арттыру, қарқынды ғылыми-зерттеу қызметімен ықпалдастырылған инновациялық білімді дамыту, жоғары оқу орындары зерттеулерінің әлеуметтік сала мен экономикалық қажеттіліктерімен тығыз байланысты, білім беру және оқу үдерісінде жаңа ақпараттық технологияларды жетілдіру.

Қазақстанда білім беруді ақпараттандыруды жүзеге асырудың басты ұстанымдары: жүйелілік; жоспарлық; жұмыстың сатылығы; концептуалды дәлелі болып табылады.

XX ғасырдың 90-жылдарының аяғында оқу орындарын компьютерлермен жабдықтау маңызды мәселелердің бірі болды, ал қазіргі уақытта компьютерлерді барынша қолдану қажеттілігі туып отыр. Білім жүйесін ақпараттандыру қоғамды ақпараттандыру үдерісінің негізгі бағыты болып саналады. Білім беру жүйесінде, білімнің ақпараттандыру проблемасын іс жүзінде шешу жүйесі біздің елімізде 1997 жылдан жүргізіліп бастады.

Білім беру тұжырымдамасында Қазақстан Республикасының білім беру жүйесі мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, орта білім беру, жоғары оқу орны және аталған оқудан кейінгі кәсіптік білім беру деңгейлері мен әлемдік білім беру кеңістігінің тәжірибелеріне сай жүйеленген. Бұл жүйелердің толық жүзеге асуы үздіксіз білім беру үдерісін дамытуға зор мүмкіндік туғызады.

Қазақстан Республикасының Үкіметі (2004 ж.) бекіткен 2015 жылға дейінгі Білім жүйесін дамыту тұжырымдамасы оқушыларды бастауыш мектептен бастап үш тілде: қазақ, орыс және шет тілдерінде оқытуға бағытталған. Осыған орай, оқу үдерісінде жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану арқылы ақпараттандыруға көп көңіл бөлініп отыр. Бұл жағдайда оқу үдерісін электронды оқу басылымдары негізінде ұйымдастыруға болашақ оқытушыларды өдістемелік тұрғыдан даярлау мәселесінің мәні зор [2, 6-6].

Бүгінгі студент – болашақ заманның саналы, мәдениетті азаматтары ретінде өзінің елінің, ата-

бабасының тарихын, рухани және материалдық мәдениетін білуге тиісті. Ата-бабасының тарихын, мәдениетін, тілін, рухани байлығын білу адамның Отанға деген ұлтжандылық сезімін оятады. Осыған байланысты қазіргі уақытта ЖОО-да оқытылатын пәндерді оқытуды жақсартып, оқыту өдістемесін дамытып, оны жоғары сатыға көтеру қажеттілігі бүгінгі күнде өзекті әрі қажет. Соңғы кезде студенттердің танымдық қызметін дамытуда оқу үдерісінде электронды ақпараттық құралдарды пайдалану және бұған қоса отандық бағдарламалық құралдардың шетелдік үлгіде тиімді қолданылуы біздің елімізде жалпы жұртшылықтың қызығушылығын арттырып отыр.

Бүгінгі таңда ғалымдар студенттердің танымдық қызметін дамыту үдерісінде жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдану мәселесін жан-жақты қарастыруда. Оның ішінде электронды кітапхана, электронды басылымдар, электронды оқулықтар және тағы басқалары. Интернет ресурстарын жан-жақты меңгеру мүмкіндіктері пайда болды, қашықтық оқыту орталықтарына шығу жолдары анықталды. Міне, осындай жағдайларда жоғары оқу орындарында пәнді оқытуда жаңа ақпараттық технологияларды қолдануға мүмкіндіктер жасалуда.

Студенттерге Web-сервермен жұмыс жасауға мүмкіндік туып, ЖОО туралы және басқа ақпараттарды өздерінің Web-беттерінде орналастыра алады. ЖОО телекоммуникациялық жүйені қолдана отырып, электронды пошта арқылы түрлі телеконференцияларға қатыса алады. Бүгінгі күнде студенттер виртуалды басқа қаладағы, басқа елдегі өздерінің замандастарымен байланысып, қашықтық олимпиадалары мен конкурстарға қатысып оқуға деген ынтасын жоғарылата алады. Осыдан ақпараттық-коммуникациялық технологиялар бүгінгі күні дәстүрлі оқыту үдерісін өзгертуге нәтижелі тәжірибенің жинақталғаны байқалып отыр.

Жаңа ақпараттық технологиялар жағдайындағы оқыту үдерісі оқытушы мен студенттің бірлескен іс-әрекетінсіз, олардың өзара байланысынсыз жүруі мүмкін емес. Оқытушы қанша білім беруге тырысқанымен, егер білім меңгеруге студенттердің өздерінің белсенділіктері болмаса, егер оқытушы бұл жұмыстарды дұрыс ұйымдастырмаса, онда оқыту үдерісі нақты жүрмейді, өзара қарым-қатынаста болмайды. Сондықтан да, жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жағдайындағы оқыту үдерісінде оқытушы мен студент арасында тек жай ғана өзара қарым-қатынас емес, педагогтың компьютерлік технологиялар арқылы жеке тұлғаға әсері, ішкі жан дүниесінің бейнесі, студенттің білімді, іскерлікті, дағдыны, тәртіптіліктің және дамуының белгілі бір элементтерін өз бетінше меңгеруге талпынысы олардың өзара бірлескен іс-әрекеті

нәтижесінде ғана пайда болады.

Оқыту үдерісін ақпараттандыру барысында студенттердің зерттеу қызметін ұйымдастыру әдістемесінде өз бетімен білім алу жолы ерекше орын алады деуге болады.

Өздерінің танымдық және практикалық іс-әрекеті мазмұнын студенттер өз бетімен анықтайды. Бұл жағдайда оқу мазмұнын педагог түсініп, ұғып, өңдеп жеткізгендей болғанымен, кейде дәріс мазмұнда белгіленген жоспардағы мәселелер қандай да бір әдісті қолданғанымен толық көлемде жеткізу мүмкін бола бермейді. Сондықтан студент мұндай дәріс мазмұнындағы кейбір мәселелерді өз бетімен меңгереді. Мұндай оқу мазмұнын меңгеру өз бетімен білім алу деп аталады және ол адамның жеке тәжірибесі болып саналады. Ғалымдардың зерттеуі бойынша, өз бетімен білім алу – адамның білімді және біліктілікті меңгерудегі ең белсенді үдерісі [3, 163-169-б.].

Компьютерлік технологиялар жағдайында студенттердің танымдық қызметін жандандыру мәселесін зерттеуде Ж.Қараев компьютерлік оқыту технологиясының мәнін негіздеді. Бұл жерде ғалым өз ойын деңгейлі дифференциацияны жүзеге асыру мен студенттердің танымдық қызметін жандандыруға бағыттады. Ол осылай ете отырып информатиканың үздіксіз оқыту тұжырымдамасын жасады [4, 4-б.].

Студенттер қазіргі замандағы жетістіктерді, алыс және таяу шет мемлекеттердегі және басқа да жаңалықтарды оқу орындарында және оқудан тыс уақыттарда біле алады. Белгілі бір тарихи тақырып бойынша студенттердің білімін зерттегенде, олардың әр түрлі деректер бойынша алған білімдері оқулықтарда, дәріс және семинар сабақтарында берілетін тапсырмалардан әлдеқайда көп екендігі анықталған. Өкінішке орай, дәстүрлі оқыту үдерісі барысында студенттердің білім мен іскерлікті өз бетімен меңгеруі, кездейсоқ және жүйесіз сипат алады, кейде кері бағытта да болуы мүмкін. Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жағдайындағы оқыту үдерісі жеке тұлға теориясына сүйенеді, өйткені кез келген оқыту әрбір жеке тұлғаға бағытталған. Әрбір жеке тұлға – бірегейлі, ол өзінің қоршаған ортаға деген жеке көзқарасымен және өзіндік моральдық талаптарымен белсенділіктің әр түрлі сатысымен және сонымен қатар басқа көптеген маңызды қасиеттерімен сипатталады.

Оқытудың ақпараттандыру үдерісін тереңнен түсіну үшін бірлескен іс-әрекет манызын түсінуіміз керек. Іс-әрекет дегеніміз – адамның мұқтажын шешуге байланысты оның белсенділігін белгілі бір мақсатқа бағыттау. Әрбір жақсы ұйымдастырылған іс-әрекеттің өзіндік құрылымдық компоненттері бар. Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жағдайындағы жалпы оқыту үдерісінің функциялары ретінде оқыту, тәрбиелеу, дамыту, ақпараттық болжамдау анықталды.

Ю.К.Бабанскийдің пікірінше, оқудың негізгі функцияларының практикада жүзеге асуы, біріншіден, оқу сабағының әр түріне кешендік мәселелер жоспарлау арқылы, екіншіден, білім беру, тәрбиелеу және дамыту мәселелерін қарастыру (мұнда осы мәселелердің біреуі әр сабақта азды-көпті шешіледі деген шартпен), үшін мәселені де қанағаттандыратын оқытушылар мен студенттер арасындағы іс-әрекетті дұрыс талдау арқылы жүзеге асады [5, 126-б.]. Оқыту, дамыту, тәрбиелеу үдерістері қандай байланыста болса, практикада оқыту функциялары да тығыз

байланыста болады. Олар өзара байланыста, біреуі екіншісінің себепшісі болып келеді. Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жағдайындағы оқыту үдерісінің барлық дидактикалық құрамында, компоненттерінде оқыту функциялары жүзеге асады. Кешенді мәселелерде, оқыту мазмұнында, әдістемелік жүйесінде, оқыту формалары мен құралдарында және оқыту үдерісінің психологиялық ортасында. Бұл арқылы оқытуға қойылатын бірнеше талаптар анықталады, олардың орындалуы қазіргі дидактикаға сәйкес оны одан әрі табысты және жаңа сапаға көтереді.

Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жағдайындағы оқыту үдерісі барысында сабақ беру негізгі мағыналы компонент болып табылады. Оқыту құрылымында сабақ беру оқытушының қызмет үдерісі деп аталады, ол студентпен тікелей, сондай-ақ сырттай формадағы тығыз арақатынастың нәтижесінде ғана іске асады. Жаңа ақпараттық-коммуникациялық технологиялар өз бетімен білім алу үдерісі дамуына нақты жағдай жасауда. Өйткені, электронды оқулықтар өзінің негізгі ерекшеліктері бойынша студенттерді өз бетінше жұмыс жасауға ықпал етеді.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі қабылдаған мемлекеттік білім беру стандартындағы студенттерге қойылатын жалпы талаптар, оқу жүктемесінің жалпы көлемі, оқу бағдарламасы мазмұнының міндетті минимумы және қойылатын қажетті талаптар, негізгі білім алған әр сатыдағы мамандарды жеке тұлға ретінде пайдалану ортасын қарастырады.

Дәстүрлі және электронды оқулық кітаптар төменгі функциялардың барлығын ойдағыдай орындайды: оқыту, дамыту, тәрбиелеу, сезімді ояту, бақылау-түзету. Арнайы жасалған бағдарламалық оқулық кітаптарын пайдаланғанда бақылауға, түзетуге білімге диагноз қоюға, іскерлікке байланысты сұрақтар тиімді түрде шешіледі. Оқытудың кез келген технологиясы өзгерістерге сай студенттер мен оқытушылардың жалпы өмір практикасының талаптарына орай ыңғайланып отырады.

Қазақстанда қашықтықтан оқыту Республикалық ғылыми-әдістемелік білімді ақпараттандыру орталығы жасаған электронды оқулықтарды және оқу бейнефильмдерін пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Студент үшін электронды оқулық дайын мәлімет, жыл бойы оны өз бетінше толықтырып, белгілі мақсатқа негіздей отырып, аралық бақылау және бітіру емтиханына даярланады. Ал жоғары оқу орындарындағы оқытушыларға электронды оқулық – әдістемелік жүйе, яғни оқу әдістемелік кешен, ол өзінің жинақталған тәжірибесін толықтыра түседі.

Электронды оқулықтардың ерекшелігі – үлгіге сәйкестігі, жоғары мобильділігі мен оқуға, үйренуге икемділігі. Электронды оқулықтар оқу және зерттеу материалдарын толықтыратын, қосымша қолдануға толық жарайтын қажетті құрал болып есептеледі. Бұл оқулықтарды мына мақсаттарға пайдалануға болады: электронды анықтама ретінде; электронды есеп ретінде; көрнекілік (иллюстративтік) материал ретінде; оқулық құралы ретінде; зертханалық жұмыстарда; жеке жұмыс жасауда; шығармашылық бағытта; білімді тексеру барысында. Электронды оқулықтармен жұмыс негізгі үш деңгейде атқарылады: «оқу», «оқыту», «бақылау және тексеру» [6, 37-б.]. Оқулықтар мемлекеттік оқу бағдарламасына сәйкес жасалады. Оған әрбір

пәннің мамандары, көрнекті саланың ғалымдары мен педагогтар, өдіскерлер, бағдарламашы-дизайнерлер, операторлар қатысады.

Электронды оқулықтар студенттердің өз бетінше жұмысын және олардың жоғары танымдық белсенділігін арттырады, студенттердің терең тиянақты білім алушылық сапаларын көтереді. Сонымен бірге барлық оқу үдерісінің алға қойған мақсатынан бастап, қол жеткен нәтижесіне дейінгі аралықты қамтиды. Студенттердің үлкен ақпараттық білім кеңістігіне жол көрсетеді. Ақпараттық білім беру-танымдық ойлау мен ақпараттық өзіндік анықтамалар, білімді автоматты түрде бағалаудың тестілік әдістерін даярлап береді.

Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 7 желтоқсанда №1118 Жарлығымен Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы бекітілді. Бұл бағдарламаны іске асыру екі кезеңге бөліп қарастырылған. 2015 жылға дейін өтпелі кезең аяқталып, Қазақстанның білім беру жүйесі құрылымы, мазмұны, басқару тетіктері мен қаржыландыруы дамыған елдер моделіне сәйкес келетіндігі қарастырылған. Сонымен қатар білім беру жүйесінің дамуы бойынша Қазақстан ТМД елдері арасынан басым шептерге ие болатындығы айтылған. 2020 жылға дейін білім беру жүйесі мектептер мен ЖОО-да барлық әлемдік білім берудегі ақпараттық ресурстарына on-line қолжетімділігін қамтамасыз етілуі қарастырылған. Қазақстандағы білім беру реформаларының жалпы мақсаты – білім беру жүйесін жаңа әлеуметтік-экономикалық ортаға бейімдеу.

Қазақстандағы білім беруді дамытудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы жобасында білім беру жүйесінде сапалы біліммен қамтамасыз етіп, халықаралық рейтингілердегі білім көрсеткішінің жақсаруы мен еліміздің білім беру жүйесінің тартымдылығын арттыру мәселелеріне үлкен мән берілген [7].

Бүгінде «компьютерлік технологиялар», «ақпараттық технологиялар», «мультимедиалық технологиялар» термині қолдануда. Ол – мәтін, графика, бейне және аудио ақпараттарды біртұтас кешенге біріктіруге мүмкіндік беретін технология. Бұл технология аудиториялық сабақтар мен студенттің өзіндік жұмысында оқу материалын терең түсінуіне және оқу уақытын үнемдеуге жағдай жасайды. Электронды басылымға жататын мультимедиалық оқыту бағдарламасы гипертекст түріндегі, нақты құрылымдалған, кез келген сілтеменің объектісіне (текст, графика, анимация, аудиофрагмент, видеофрагмент, орындалатын бағдарлама) қатынау мүмкіндігі бар оқу материалынан және материалды бекіту, дағдыларды дамыту үшін берілетін сұрақтар мен жаттығулардан, тесттерден, кестелерден, сөздіктерден тұрады. Оның құрылымы экономика мамандықтарының мемлекеттік стандартында «Информатика» пәні бойынша анықталған білім мазмұнын ескере және электрондық басылымдарға арналған ҚР МС 34. 017-2005 [8] талаптарын сақтай отырып жасалған үш деңгейлі семантикалық оқыту бірліктері – модульдер, блоктар, сабақтардың тақырыптарынан тұрады. Сабақ мынадай міндетті оқыту элементтерінен тұрады: теориялық материал, мысалдар, тапсырмалар, сұрақ-жауаптар, тестілер және оқыту апаратын меңгеру, түсіну, еске сақтауға ықпал ететін міндетті емес анықтамалық, графика, аудио және бейнеоқыту элементтері. Баспа

түріндегі оқулыққа қарағанда, ғылым мен техника саласындағы соңғы жаңалықтар мен өзгерістерді электрондық оқу басылымдарына (мультимедиалық электрондық оқу басылымдарына) енгізу (әсіресе, дамуы жағынан информатика мен ақпараттық технологиялар саласындағы), оқулық мазмұнын жаңарту әлдеқайда жеңіл, жылдам болады, өрі қаржы жағынан арзанға түседі. Электрондық оқу басылымдарының студентке өзіндік бақылау жасауда маңызы зор. Студент өз әрекетінің нәтижелерін талдап, өзін-өзі бақылап, өзіндік бағалау негізінде өзін оқу-танымдық әрекетін түзетіп, реттеп отырады. қателер жіберу мүмкіндігін алдын-ала болжайды. Бақылауды бағалаумен ұштастыру арқылы өз білімінің деңгейін анықтайды, өзінің бұрынғы білімінің дәрежесімен салыстырады. Компьютерлік тест сұрақтары бойынша алған баға студент үшін объективті болады, психологиялық тұрғыдан жақсы қабылдайды. Ол оқу материалын бірнеше мәрте қайталап оқып, тест сұрақтарына жауап бере алады. толық игеріп және тест сұрақтарына толық жауап бермейінше келесі тақырыпқа ауыса алмайды, кеткен қателіктерді түзету үшін оқу материалын қайталап оқиды. Студент оқу материалы бойынша берілген сұрақтардың дұрыс жауабын өз жауабымен салыстырып тексере алады, интерактивті режимде тапсырмалар орындайды.

Қазіргі заманғы білім беру жүйесі заманауи талаптарға сай өзгерістерге ұшырауда. Электронды оқулықты қолдану, техникалық принциптері мен оның техникалық құралдарын іске қосу, оны басқарып, жұмыс істейтін адамға тікелей байланысты. Студенттердің танымдық қызметін дамытуда оқу үдерісінде электрондық оқулықты қолданудың маңызы зор.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматриваются новые инновационные технологии при обучении студентов высшей школе.

ӘДЕБИЕТТЕР

1. Қазақстан Республикасы Президенті Н.Ә.Назарбаевтың 2012 жылғы 27 қаңтардағы «Әлеуметтік-экономикалық жаңғырту – Қазақстан дамуының басты бағыты» атты Жолдауынан. 2012 ж. 28 қаңтар.
2. Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасы // Қазақстан мектебі журналы. – Алматы, 2004. № 2. 4-16.
3. Кириллова Г.Д. Теория и практика урока в условиях развивающего обучения: Учебное пособие для студентов педагогических институтов. – М.: Просвещение, 1980. –179 с.
4. Қараев Ж.А. Оқытуда компьютерлік технологияны пайдалану// Информатика. Физика. Математика.1994. №3 –Б. 3-6.
5. Бабанский Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований. – М.: Педагогика, 1982 –192 с.
6. Шаповаленко С.Г. Учебник в системе средств обучения. В кн. Проблемы школьного учебника. – М., 1976. – Вып. 4. – С. 37.
7. Қазақстан Республикасында білім беруді дамытудың 2011–2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. – Астана. 2010.
8. Қазақстан Республикасы Мемлекеттік стандарты. ҚР МС 34. 017-2005. «Ақпараттық технологиялар. Электрондық басылым.Электрондық оқу басылымы». Қазақстан Республикасы индустрия және сауда министрлігінің Техникалық реттеу және метрология жөніндегі комитетінің (Мемстандарт) 2004 жыл 7 ақпан № 39 бұйрығымен бекітілген және іске қосылған.